

Podsekretarz Stanu

DLPC-III.053.1.2021

Pan

dr hab. Maciej Taborowski

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

W związku z wystąpieniem z dnia 19 maja 2021 r. (V.510.280.2019.BA) dotyczącym zasadności rozważenia zmian w ustawie z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2020 r., poz. 1228 i 2320), dalej zwanym „p.u.”, w związku z kwestią informowania placówek pocztowych o ukończeniu postępowania upadłościowego, przedstawiam następujące stanowisko.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że przedmiotowa kwestia nie budziła dotychczas wątpliwości w praktyce sądowej, nie była przedmiotem skarg, ani też nie zgłaszano w tym zakresie postulatów legislacyjnych.

Doręczanie przesyłek pocztowych w postępowaniu upadłościowym zostało uregulowane w art. 176 ust. 2 p.u. Przepis ten stanowi, że syndyk zawiadamia placówki pocztowe w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1041) o ogłoszeniu upadłości. Placówki te doręczają syndykowi adresowane do upadłego przesyłki pocztowe. Syndyk, w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania przesyłki, zawiadamia upadłego o otrzymaniu przesyłek pocztowych, które nie dotyczą masy upadłości lub których zatrzymanie nie jest potrzebne ze względu na zawarte w nich wiadomości, oraz umożliwia upadłemu odebranie tych przesyłek. Doręczenie przesyłki pocztowej dla upadłego uważa się za dokonane z upływem trzydziestu dni od dnia doręczenia przesyłki pocztowej syndykowi.

Powyższe oznacza, że po ogłoszeniu upadłości jedynie syndyk jest uprawniony do odbioru wszelkich przesyłek adresowanych do upadłego i syndyk dokonuje oceny, czy

przesyłki dotyczą masy upadłości, a także czy zawierają informacje istotne ze względu na prowadzone postępowanie. Jeżeli stwierdzi, że korespondencja lub przesyłka nie dotyczy masy upadłości lub nie jest potrzebna ze względu na zawarte w niej wiadomości – powinien wydać je upadłemu.

Przepisy Prawa upadłościowego nie regulują natomiast kwestii informowania placówek pocztowych o ukończeniu postępowania upadłościowego, brak jest bowiem przepisów nakładających na syndyka obowiązek powiadomienia placówki pocztowej o ukończeniu wskazanego postępowania.

W praktyce, po prawomocnym zakończeniu postępowania upadłościowego, czy to wskutek wydania postanowienia o ustaleniu planu spłaty wierzycieli, umorzeniu zobowiązań upadłego bez ustalania planu spłaty, jak też umorzeniu postępowania upadłościowego, syndyk niezwłocznie powinien powiadomić placówkę pocztową, z której adresowana do upadłego korespondencja była przekierowywana na adres kancelarii syndyka, o ukończeniu postępowania upadłościowego i kierowaniu całej korespondencji do rąk upadłego.

Podkreślenia wymaga, iż kwestia powiadomienia przez syndyka placówki pocztowej o ukończeniu postępowania upadłościowego nie jest zależna od praktyki sądu, lecz od profesjonalizmu syndyka i właściwej organizacji pracy przy obsłudze danego postępowania upadłościowego. Jak wskazano powyżej, syndyk niezwłocznie po zakończeniu postępowania powinien przesłać placówce pocztowej stosowne zawiadomienie.

Wskazać jednak należy, iż aby syndyk mógł powiadomić placówkę pocztową o zakończeniu postępowania upadłościowego, musi on wcześniej dysponować odpisem postanowienia w tym przedmiocie, wraz ze stwierdzeniem jego prawomocności. W praktyce syndyk niezwłocznie po wydaniu orzeczenia (w przypadku wydania postanowienia na rozprawie nawet tego samego dnia) występuje do sądu o wydanie jego odpisu ze stwierdzeniem prawomocności. Odpis może zostać wydany z chwilą upływu terminu do wniesienia środków zaskarżenia danego postanowienia. Uzyskanie tego odpisu jest jednak w praktyce uzależnione od obciążenia pracą pracowników sekretariatów wydziałów upadłościowych oraz orzeczników, którzy posiadają kompetencję do stwierdzenia prawomocności orzeczeń sądowych (sędzia, referendarz sądowy).

Po uzyskaniu ww. odpisu syndyk, przedstawiając odpis prawomocnego postanowienia o ukończeniu postępowania upadłościowego, bezzwłocznie zawiadamia placówki pocztowe o

braku podstaw do dalszego przekierowywania poczty na jego adres. Zdarza się, że placówki pocztowe nie zawsze na bieżąco dokonują aktualizacji informacji w ww. zakresie i w dalszym ciągu korespondencję adresowaną do upadłego kierują na adres syndyka. Wydaje się więc, że przedmiotowa problematyka mogłaby zostać rozwiązana na poziomie odpowiednio ukierunkowanej praktyki.

Wskazać należy, że na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r., poz. 1802 z późn. zm.) z dniem 24 marca 2020 r. weszły w życie nowe przepisy dotyczące ogłaszania upadłości konsumenckiej, których celem było istotne uproszczenie zasad jej ogłaszania.

W postępowaniach upadłościowych osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej, prowadzonych w oparciu o przepisy Tytułu V części III ustawy – Prawo upadłościowe w brzmieniu obowiązującym od 24 marca 2020 r., przepisu o doręczeniach do rąk syndyka nie stosuje się (art. 491² ust. 1 w zw. z art. 176 ust. 2 p.u.). Tym samym, kwestia informowania placówek pocztowych o ukończeniu postępowania upadłościowego odnosi się obecnie do postępowań dotyczących osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej, wobec których upadłość jest prowadzona na podstawie przepisów sprzed nowelizacji i w trybie zwykłym (art. 491¹ ust. 2 p.u.).

W myśl art. 491¹ ust. 2 p.u. (tryb zwykły) w postanowieniu o ogłoszeniu upadłości sąd może postanowić, że postępowanie upadłościowe wobec osób, o których mowa w ust. 1, będzie prowadzone zgodnie z przepisami części pierwszej, jeżeli jest to uzasadnione znacznym rozmiarem majątku dłużnika, znaczną liczbą wierzycieli lub innymi uzasadnionymi przewidywaniami co do zwiększonego stopnia skomplikowania postępowania.

Po znowelizowaniu przepisów p.u. postępowania upadłościowe osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej prowadzone w trybie zwykłym stanowią ok. 5% spośród wszystkich ogłaszanych upadłości. Pozostałe postępowania toczą się w trybie uproszczonym.

Reasumując, wskazać należy, że obecnie w sądach upadłościowych wobec osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej postępowanie jest prowadzone na podstawie przepisów p.u. sprzed nowelizacji, jak i po nowelizacji (w trybie zwykłym i uproszczonym).

Mając na uwadze wystąpienie Pana Rzecznika, w celu ustalenia skali problemu i podjęcia właściwych środków zaradczych, zasadnym będzie zwrócenie się do poszczególnych sądów upadłościowych oraz Krajowej Izby Doradców Restrukturyzacyjnych z prośbą o udzielenie informacji w zakresie poruszonego w tym wystąpieniu problemu i jego zdiagnozowanie - zarówno co do postępowań upadłościowych toczących się wobec osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej, ogłoszonych przed 24 marca 2020 r., jak i upadłości ogłoszonych po 24 marca 2020 r., w których art. 176 ust. 2 p.u. znajduje zastosowanie.

Z up.

Ministra Sprawiedliwości

Katarzyna Frydrych

/podpisano elektronicznie/